

Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei, 1922 m. pradžia, iš Miuncheno - į Berlyną

GERBIAMIESIEMS KIRŠAI, VANDAI IR ZOSKAI

GERBIAMIESIEMS KIRŠAI[,] VANDAI IR ZOSKAI

Mano Ponai,

Sveikinu, sveikinu visus ferliobtininkus [1] ir to biznio svočias! Tegu ponas Dievas padeda, Motyna Švenčiausia bagaslovija! Tuo labiau, kad laiške parašyta[:] [,]Mes, Zoska [2], Vanda [3], Kirša [4] etc. [5][“] Pilnai sutinku su piliečio Kiršos pareikšta nuomone, kad provincijos[,] a la [6] Miunšenas, panašių daiktų nepažįsta. Tuo labiau provincija pasimatymui paskirtų valandų nevartoja...

Ir dar ačiū ponui Dievui, kad jis pasirūpino sutvert tokį Noskę! Nes kitaip kiti galėtų kartais namo ir visai negrįžti arba ir iš namų neišeiti, kaip sostapily kartais esti...

Antra vertus, aš manau, kad dėl savo naminių ar šeimyninių interesų protestų man į laišką galėtumėt ir nerašyt - nér ko gerą žmogų į visokias istorijas painiot! Trečia, man yra visai nesuprantama, kaip panelių kambarys gali šokolade atsirasti, kaip pilietis Kirša savo pastaboj džiaugias.

Kad pilietis Kirša negali būti ne ferliobtas - aš niekumet nésu abejonių nuturėjęs.

Pagaliau, man labai malonu, kad jūs[,] sostinės laimėj žydėdami, mane atsimenat, kai blogų pietų pavalgot. Iš man prisiųstųjų dokumentų vieną gražinu kaipo neaiškų. Kiti tvarkoj.

Latrų, matyti, sostapily yra pakankamai. Dėlei įtakos, kuri šokolado lūpomis vaikšto, tai aš turiu pastebėti, kad ji abelnai kitais keliais nevaikščioja. Todėl piliečio Kiršos padėtis man visai suprantama kaipo labai nuosaki. Klausimą dėlei padėties frei [7] ir streng besetzt [8] - berods, šokoladiniai ekzersicai [9] galėtų tylumoj rišti.

Paskui man vėlei neaišku: ferliobtininkai iš teatro grįžta vėlai, o Noskė mergaičių kambary ant rytojaus randa okurkus...

Kol kas tiek pastabų.

Priimkit mano aukštos pagarbos pareiškimą,

Jūsų tarnas
Balys Sruoga

Miunšenas,
dienos nežinau. [10]

KOMENTARAI

[1] Iš *vok* verliebt =įsimylėjęs.

[2] Sofija Laucevičiūtė-Gedvilienė (1898–2003), Tado Petkevičiaus vyresniosios sesers Gabrielės Petkevičiūtės-Laucevičienės vyresnioji dukra, Vandos Daugirdaitės pusseserė. 1921 m. studijavo ekonomiką Berlyno universitete.

- [3] Vanda Daugirdaitė (1899–1997), Balio Sruogos bičiulė. 1921–1923 m. studijavo istoriją Berlyno universiteto Filosofijos fakultete.
- [4] Faustas Kirša (1891–1964), poetas. 1921–1925 m. Berlyno universitete studijavo vokiečių kalbą, literatūrą, estetiką. Vandos Sruogienės liudijimu, studijų Vokietijoje metu Balio Sruogos ir Fausto Kiršos santykiai „buvo draugiški ir artimi“ („Iš Balio Sruogos ir Fausto Kiršos santykių“, in: *Balys Sruoga mūsų atsiminimuose*, sudarė Vanda Sruogienė, Vilnius: Regnum fondas, 1996, p. 129). Balys Sruoga jį gerbė ir mylėjo (*Ibid.*, p. 131). Faustas Kirša dažnai atvykdavo pas Balį Sruogą į Miuncheną, mėgo jam nuoširdžiai išsipasakoti – buvo vienas kitam atviri. Jie kartu leisdavo laiką mieste, nuolat išeidavo į kalnus. Faustas Kirša liudija: „Artimi bičiulystės saitai mane savo metu siejo su Baliu Sruoga. Su juo gal dešimt metų pirmaisiais nepriklausomybės metais draugavau kaip su broliu“ (*Ibid.*, p. 134).
- [5] Etc. *lot* et cetera =ir taip toliau, ir kita.
- [6] A la *pranc* à la =kaip, panašiai kaip.
- [7] *Frei vok* =nemokamai.
- [8] *Streng besetzt vok* =griežtai užimtas.
- [9] Iš *vok* *exerzitium* =pratimas; namų darbas.
- [10] „Rašyta „štukavojant“ greičiausiai 1922 m. pradžioje. Atvykusi į Berlyną 1921 m. lapkričio pradžioje, buvau gavusi kambarį pas mano pusseserės Zosės šeimininkę. Ten taip pat kurį laiką gyveno ir Faustas Kirša, iš kurio juokėmės, kad amžinai įsimylėjęs“ (Vandos Sruogienės pastaba, in: *BLKMČ BS, l. 8a*).